

så mangfoldige variable som naturgrundlag, teknologi, organisation, markedsnærhed, efterspørgsel, lokale magtstrukturer, opsparing osv. Problemet for projektet ligger efter den foreliggende publikation at dømme i den uformidlede kobling af husstandsforskning og fiskerihistorie. Det synes meget vanskeligt at koble projektets overordnede, meget abstrakte problemformulering sammen med det konkrete forskningsarbejde, og forskerne synes holdt i en urimelig spændetrøje af ønsket om at studere en angivelig 'økotype', som til stadighed forsvinder mellem fingrene på dem. Men måske vil disse problemer løse sig i den videre forskningsproces. Desværre oplyser bogen ikke noget om, hvilke konklusioner gruppen selv drog ved det seminar, hvor rapporterne blev fremlagt, og hvor den videre retning for projektet blev fastlagt.

Poul Holm

STEINAR SUPPELLEN: Den politiske bisp. Bartholomeus Deichman i norsk historie 1713-1730. Trondheim, Tapir, 1989. 176s. 130no.kr.

Den københavnske vinhandlersøn Bartholomeus Deichman (1671-1731) blev biskop i Viborg og derpå i Akershus stift. Han anvendtes flittigt som brik i Frederik IVs norske politik, men var også en kontroversiel skikkelse, genstand for talrige smædeskrifter. Umiddelbart efter Frederik IVs død faldt han i dyb unåde og blev afsat.

Årene i Norge står meget naturligt centralt i denne veloplagede, biografiske skildring. Kun ét sted i bogen mærker man dog, at den er skrevet af en nordmand, nemlig da forf. forklarer Deichmans opbrud fra Viborg med, at stillingen i Kristiania var et avancement. Ellers savner man faktisk en »norsk« side af Deichmans omfattende virksomhed, der tilsyneladende udelukkende bevægede sig i et dansk embedsmandslag. Kom han aldrig i berøring med indfødte nordmænd?

Forf.s model er øjensynligt den akademiske bureaukrat, men spørgsmålet er, om han ikke snarere burde have holdt sig en af sin landsmand, Ludvig Holbergs, komedieskikkelser for øje. Uheldigt virker det, at bogen slutter med at affyre en række spørgsmål, der burde have været stillet i starten, og at Deichmans udpræget nepotistiske familieforhold kommer dumpende til sidst. Konklusionen, at Deichmans ledestjerne var loyaliteten mod det enevældige monarki, overbeviser ikke, men det forhindrer på den anden side heller ikke, at SuppHELLens skrift må betragtes som et vigtigt bidrag til diskussionen om 1700-tallets Danmark-Norge.

Mikael Venge

Arkivalier vedrørende Københavns tekniske styrelser til ca. 1858 i Københavns Stadsarkiv, Arkivfortegnelse, Københavns Stadsarkiv 1989, 185 s., kr. 40.-.

Arkivernes mange registraturudgivelser får næppe altid den opmærksomhed, som de egentlig fortjener, slet ikke, når man tager nytteværdien i betragtning. De fleste arkivbrugere kender antagelig den konfuse lammelse ved at stå uforberedt